

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลกระทบการตลาดของโรงเรียนกวดวิชา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และปัจจัยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

แผนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ทำการศึกษาสถานต่าง ๆ ที่เป็นอยู่จริงโดยศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจโรงเรียนกวดวิชา และการตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนในโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 4 โรงเรียน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสาร และบทความที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากสถานที่ประกอบการธุรกิจโรงเรียนกวดวิชา ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดดำเนินการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

1. การคัดเลือกตัวอย่างจากผู้ประกอบการธุรกิจโรงเรียนกวดวิชา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดใหญ่ เปิดสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนักเรียนตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป มีจำนวน 4 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสุเทพกวดวิชา
2. โรงเรียนรัชดาวิทยา
3. โรงเรียนจิตติกวดวิชา
4. โรงเรียนช่างเผือกวิชาการ

2. การเลือกตัวอย่างจากนักเรียนในโรงเรียนกวตวิชาทั้ง 4 โรงเรียน หาได้จาก ตารางขนาดประชากรที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจัดทำโดย Herbert Askin and Raynond R.Colton Tables for Statisticians (New York:Barnes & Noble Inc., 1963) pp.151-152¹¹ ที่ขนาดประชากร 1,770 คน จะอยู่ในประชากร 1,000 คน ถึง 2,000 คน ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดตัวอย่างประชากร 278 คน หรือประมาณ 280 คน จากสัดส่วนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนในโรงเรียนกวตวิชาตามข้อ 1 สามารถคำนวณจำนวนตัวอย่างนักเรียนได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนในโรงเรียน กวตวิชา

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		จำนวนตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สเทพกวตวิชา	120 ¹²	7	21	7
รัชดาวิทยา	450 ¹³	25	70	25
จิตติกวตวิชา	500 ¹⁴	28	77	28
ข้างเผือกวิชาการ	700 ¹⁵	40	112	40
รวม	1,770	100	280	100

การเลือกตัวอย่างใช้วิธี Proportion to size ตามจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ส่วนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จากการตอบแบบสอบถาม

¹¹ นราศรี ไวนิชกุล และ ชูศักดิ์ อตมศรี , ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 103

¹² การสัมภาษณ์ ศิริณา อ้อยรุ่งโรจน์ เจ้าหน้าที่โรงเรียนสเทพกวตวิชา, 17 เมษายน 2537

¹³ การสัมภาษณ์ สุกัญญา ตั้งจิตวิสต์ ผู้จัดการโรงเรียนรัชดาวิทยารินคำ และ สุพร วงศ์ลังกา ผู้จัดการโรงเรียนรัชดากวตวิชาข้างเคียน, 16 เมษายน 2537

¹⁴ การสัมภาษณ์ สมชาย เอี่ยมล้ำอังกค์ เจ้าหน้าที่โรงเรียนจิตติกวตวิชา, 18 เมษายน 2537

¹⁵ การสัมภาษณ์ ประสิทธิ์ จันตะภา เจ้าของโรงเรียนข้างเผือกวิชาการ, 17 เมษายน 2537

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการโรงเรียนกวตวิชา แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการโรงเรียนกวตวิชาโดยการวิเคราะห์ในเชิงบรรยาย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ ในการดำเนินธุรกิจโรงเรียนกวตวิชา ซึ่งลักษณะแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่คำนึง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับความสำคัญดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
ไม่คำนึง	1

การกำหนดคะแนนความสำคัญในการวางกลยุทธ์การตลาด ในการดำเนินธุรกิจโรงเรียนกวตวิชา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการกำหนดคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	จัดอยู่ในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	จัดอยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	จัดอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	จัดอยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	จัดอยู่ในระดับ	ไม่คำนึง

2. แบบสอบถาม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 4 โรงเรียน แบ่งเป็น 2 ส่วน
- ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนในโรงเรียน กวดวิชา ทั้ง 4 โรงเรียน
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา
- 2.1 ด้านการให้บริการ
  - 2.2 ด้านราคาค่าบริการ
  - 2.3 ด้านที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชา
  - 2.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด ชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือในตัวของผู้ประกอบการ และการรับรองผลการเรียนของโรงเรียนกวดวิชา
- โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก ให้ความสำคัญในปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อยู่ในระดับใด ซึ่งลักษณะแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่คำนึง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับความสำคัญ ดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
ไม่คำนึง	1

การกำหนดคะแนนความสำคัญ ในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการกำหนดคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	จัดอยู่ในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	จัดอยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	จัดอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	จัดอยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	จัดอยู่ในระดับ	ไม่คำนึง

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโรงเรียนกวดวิชา โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้เตรียมไว้จำนวน 4 ฉบับ ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 4 วัน

2. ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย นำแบบสอบถามไปแจกนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนในโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 4 โรงเรียน จำนวน 280 ฉบับ ชี้แจงให้ผู้ทำแบบสอบถามทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลอยู่ระหว่าง วันที่ 12 มิถุนายน 2537 ถึง วันที่ 26 มิถุนายน 2537

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโรงเรียนกวดวิชาจำนวน 4 โรงเรียน และได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 4 โรงเรียน จำนวน 280 ราย นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistics Package for Social Science) โดยใช้สถิติต่างดังต่อไปนี้

1. ความถี่
2. ร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ค่าไควสแควร์

ข้อมูลสรุปที่ได้จะนำไปสู่การนำเสนอรายงานผลการวิจัย ในรูปแบบของการบรรยาย ความเห็นการพรรณนาวิเคราะห์

สถานที่ทำการวิจัย

โรงเรียนกวดวิชาทั้ง 4 โรงเรียน และ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาหัวข้อดังกล่าวนี้ ใช้ระยะเวลา 5 เดือน ระหว่าง เดือนมีนาคม 2537 - เดือนกรกฎาคม 2537